

Online-liv: Elevers fællesskab- og relationer online

Formål med lektionen

At eleverne får et rum til at reflektere over den måde som de er sammen på online. Lektionen lægger op til dialog, forståelse og nysgerrighed, og ikke regler for hvad eleverne må og ikke må.

Fysiske relationer og online relationer kan ikke nødvendigvis skilles ad, hvorfor fællesskabet i de to arenaer begge må anerkendes som havende en effekt på den generelle trivsel i klassen.

Indhold (45 min.)

- Introduktion til temaet (5 min.)
- Eleverne diskuterer et dilemma i grupper (20 min.)
- Opsamling og debat i plenum (20 min.)

Praktisk og forberedelse

- Print dilemmaerne, og udvælg ét dilemma som eleverne skal arbejde med.
- Inddel eleverne i grupper på forhånd (gerne 4-5 elever i hver gruppe).
- Find klassens *idealer* fra lektion 2 om klassekultur frem.

Din rolle

Mange af jeres elever styrer selv deres liv online, det kan være en direkte forlængelse af deres fysiske persona, og klassefællesskab. Derfor er vigtigt at understrege, at denne lektion ikke er tænkt som en måde, hvorpå du skal, eller kan styre elevernes digitale adfærd. Tværtimod er det centrale, at du som underviser faciliterer en fordomsfri *dialog* og *refleksion* omhandlende fællesskab- og relationer online.

Lektionen kan heraf være med til at skabe nogle rammer/idealer som eleverne selv har været med til at italesætte, for hvordan de er sammen online.

Lektionen er yderligere et greb til at synliggøre din rolle i deres klasserelationer online, nemlig som en tillidsperson de kan komme til hvis de oplever noget grænseoverskridende. Nøglen til lektionen vil derfor være at gå til temaet fordomsfrit, åbent og nysgerrigt. Du behøver ikke at være opdateret på de nyeste platforme eller sociale medier, det er ikke din rolle, i stedet skal du bidrage med strukturen og rammerne for en god dialog om klassens sociale relationer, samvær- og fællesskab online.

Introduktion til temaet; relationer online (5 min)

I lektion 2 har I allerede diskuteret god klassekultur og fundet frem til klassens *idealer* for der definere god klassekultur for jer. Det er vigtigt, at det også gælder for klassen, når de er sammen online. Derfor skal eleverne diskutere et dilemma, hvor de reflekterer over den måde, de som klasse er sammen online.

Først skal eleverne ud i grupper. I grupperne skal eleverne læse et dilemma op, og diskutere spørgsmålene som er under dilemmaet. Rollefordelingen i grupperne er defineret ud fra nogle faktorer der er beskrevet; for eksempel skal den højeste elev være ansvarlig for at skrive gruppens pointer ned. I grupperne skal eleverne forsøge at finde en løsning på dilemmaet, men det er vigtigt at også de diskussioner som løsningen kommer sig af, er en del af de refleksioner som præsenteres for klassen. Efter gruppearbejdet samles der op i plenum hvor grupperne præsenterer det de er kommet frem til. Herefter gennemgås nedenstående refleksionsspørgsmål som en samlet dialog.

Dilemma-dialog i grupper (20 min)

Eleverne skal ud i grupper af 4-5 i hver gruppe. Inddel dem gerne efter makkerskabsgrupper, eller forbered grupper på forhånd.

I grupperne starter eleverne med selv at læse dilemmaet, inden de begynder arbejdet sammen, det giver dem mulighed for at reflektere, og forstå. Herefter skal de diskutere dilemmaet (Det gør ikke noget af nogle af grupperne diskuterer det samme dilemma). Ude i grupperne skal de først læse dilemmaet, herefter skal de diskutere de spørgsmål, der står under dilemmaet.

Opsamling i plenum (20 min)

Først præsenterer hver gruppe deres dilemma og fortæller, hvad de *diskuterede* og *fandt frem til*.

Derefter kan I vende nogle af følgende refleksionsspørgsmål (du behøver ikke nå alle spørgsmålene, men vælg evt. 4-5 spørgsmål ud, som du synes er mest relevante for lige netop din klasse).

Refleksionsspørgsmål til plenum dialog:

- Var der nogle af spørgsmålene, som var særligt svære, lette, logiske, irrelevante eller interessante?
- Satte dilemmaerne nogle refleksioner i gang om jeres egne måde at være sammen på online?
- Gav dilemmaerne anledning til, at I fik nogle erkendelser eller forståelser, som I ikke havde før?
- Hvad kan man gøre for at håndtere de udfordringer eller konflikter, der kan opstå, når I er sammen, og kommunikerer sammen online?
- Hvad synes I er med til at kendetegne et sundt eller usundt fællesskab online?
- Hvem har ansvaret for, at fællesskabet i klassen fungerer online?
- Hvad kan I som klasse gøre for at fællesskabet er velfungerende online?
- Oplever I, at der er stor forskel på den måde jeres fællesskab er i klassen og den måde, hvorpå jeres fællesskab er i klassens online diskussioner og fora?
- Hvad gør man, hvis man oplever noget, der kan være svært eller ubehageligt online?
- Er der nogle råd eller rammer, som vi har diskuteret, som vi kan skrive ind i vores idealer for klassens kultur?

Afslutning af lektion

For at afslutte lektionen, og overføre den viden I har produceret sammen, så skriv de vigtigste pointer ned og indskriv i jeres idealer for klassekultur (Lektion 2).

OBS

Hvis eleverne synes, det er svært at forholde sig til dilemmaerne, eller temaet generelt, så spørg nysgerrigt ind til det: "hvordan kan det være, at I synes det er svært at tale om?" "hvorfor er det svært at forholde sig til" "hvorfor er det nederen eller fjollet?"

Hvem kan du henvise til:

- Ventilen Danmark
- Medierådet for børn og unge
- CFDP
- Slet det rådgivningen
- Sex og Samfund

Ekstra spørgsmål til refleksion:

- Snak evt. om udviklingen af digitale medier og fordele og ulemper ved denne udvikling
- Hvad bidrager digitale medier med som er særligt og positivt?
- Hvad bidrager digitale medier med som er særligt udfordrende?
- Kan I nævne eksempler på, hvordan sociale medier påvirker unges liv negativt og positivt?